

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ

॥ ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ||

ಭ್ರಾತ್ರಾ ಸಹ ವೈರಕಾರಣಸ್ಯ ಕಥನಪ್ರಸಂಗೇ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಸ್ವಕರ್ತೃಕೇ ವಾಲಿನಃ
ಪ್ರಸಾದನೇ ವಾಲಿಕರ್ತೃಕೇ ಚ ಸ್ವಸ್ಯ ನಿಷ್ಕಾಸನೇ ಘಟಿತಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತಸ್ಯ ವರ್ಣನಂ

ತತಃ ಕ್ರೋಧಸಮಾವಿಷ್ಟಂ ಸಂರಬ್ಧಂ ತಮುಪಾಗತಂ |
ಅಹಂ ಪ್ರಸಾದಯಾಂಚಕ್ರೇ ಭ್ರಾತರಂ ಹಿತಕಾಮ್ಯಯಾ || 4.10.1 ||

ದಿಷ್ಟ್ಯಾಸಿ ಕುಶಲೀ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ನಿಹತಶ್ಚ ತ್ವಯಾ ರಿಪುಃ |
ಅನಾಥಸ್ಯ ಹಿ ಮೇ ನಾಥಸ್ತ್ವಮೇಕೋನಾಥನಂದನ || 4.10.2 ||

ಇದಂ ಬಹುಶಲಾಕಂ ತೇ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಮಿವೋದಿತಂ |
ಛತ್ರಂ ಸವಾಲವ್ಯಜನಂ ಪ್ರತೀಚ್ಛಸ್ವ ಮಯಾ ಧೃತಂ || 4.10.3 ||

ಆರ್ತಸ್ತತ್ರ ಬಿಲದ್ವಾರಿ ಸ್ಥಿತಃ ಸಂವತ್ಸರಂ ನೃಪ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಶೋಣಿತಂ ದ್ವಾರಿ ಬಿಲಾಚ್ಛಾಪಿ ಸಮುತ್ಥಿತಂ || 4.10.4 ||

ಶೋಕಸಂವಿಗ್ನಹೃದಯೋ ಭೃಶಂ ವ್ಯಾಕುಲಿತೇಂದ್ರಿಯಃ |
ಅಪಿಧಾಯ ಬಿಲದ್ವಾರಂ ಶೈಲಶೃಂಗೇಣ ತತ್ ತದಾ || 4.10.5 ||

ತಸ್ಮಾದ್ ದೇಶಾದಪಾಕ್ರಮ್ಯ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ಪ್ರಾವಿಶಂ ಪುನಃ |
ವಿಷಾದಾತ್ತ್ವಿಹ ಮಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೌರೈರ್ಮಂತ್ರಿಭಿರೇವ ಚ || 4.10.6 ||

ಅಭಿಷಿಕ್ತೋ ನ ಕಾಮೇನ ತನ್ಮೇ ಕ್ಷಂತುಂ ತ್ವಮರ್ಹಸಿ |
ತ್ವಮೇವ ರಾಜಾ ಮಾನಾರ್ಹಃ ಸದಾ ಚಾಹಂ ಯಥಾ ಪುರಾ || 4.10.7 ||

ರಾಜಭಾವೇ ನಿಯೋಗೋಽಯಂ ಮಮ ತ್ವದ್ವಿರಹಾತ್ ಕೃತಃ |
ಸಾಮಾತ್ಯಪೌರನಗರಂ ಸ್ಥಿತಂ ನಿಹತಕಂಟಕಂ || 4.10.8 ||

ನ್ಯಾಸಭೂತಮಿದಂ ರಾಜ್ಯಂ ತವ ನಿಯಾರ್ತಯಾಮ್ಯಹಂ |
ಮಾ ಚ ರೋಷಂ ಕೃಥಾಃ ಸೌಮ್ಯ ಮಮ ಶತ್ರುನಿಷೂದನ || 4.10.9 ||

ಯಾಚೇ ತ್ವಾಂ ಶಿರಸಾ ರಾಜನ್ ಮಯಾ ಬದ್ಧೋಽಯಮಂಜಲಿಃ |
ಬಲಾದಸ್ಮಿನ್ ಸಮಾಗಮ್ಯ ಮಂತ್ರಿಭಿಃ ಪುರವಾಸಿಭಿಃ || 4.10.10 ||

ರಾಜಭಾವೇ ನಿಯುಕ್ತೋಽಹಂ ಶೂನ್ಯದೇಶಜಿಗೀಷಯಾ |
ಸ್ನಿಗ್ಧಮೇವಂ ಬ್ರುವಾಣಂ ಮಾಂ ಸ ವಿನಿರ್ಭರ್ತ್ಸ್ಯ ವಾನರಃ || 4.10.11 ||

ಧಿಕ್ತ್ವಾಮಿತಿ ಚ ಮಾಮುಕ್ತ್ವಾ ಬಹು ತತ್ತದುವಾಚ ಹ |
ಪ್ರಕೃತೀಶ್ಚ ಸಮಾನೀಯ ಮಂತ್ರಿಣಶ್ಚೈವ ಸಮ್ಮತಾನ್ || 4.10.12 ||

ಮಾಮಾಹ ಸುಹೃದಾಂ ಮಧ್ಯೇ ವಾಕ್ಯಂ ಪರಮಗರ್ಹಿತಂ |
ವಿದಿತಂ ವೋ ಮಯಾ ರಾತ್ರೌ ಮಾಯಾವೀ ಸ ಮಹಾಸುರಃ || 4.10.13 ||

ಮಾಂ ಸಮಾಹ್ವಯತ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಯುದ್ಧಾಕಾಂಕ್ಷೀ ತದಾ ಪುರಾ |
ತಸ್ಯ ತದ್ ಭಾಷಿತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಿಸೃತೋಽಹಂ ನೃಪಾಲಯಾತ್ || 4.10.14 ||

ಅನುಯಾತಶ್ಚ ಮಾಂ ತೂರ್ಣಮಯಂ ಭ್ರಾತಾ ಸುದಾರುಣಃ |
ಸ ತು ದೃಷ್ಟೈವ ಮಾಂ ರಾತ್ರೌ ಸದ್ವಿತೀಯಂ ಮಹಾಬಲಃ || 4.10.15 ||

ಪ್ರಾದ್ರವದ್ ಭಯಸಂತ್ರಸ್ತೋ ವೀಕ್ಷ್ಯಾವಾಂ ಸಮುಪಾಗತೌ |
ಅಭಿದ್ರುತಸ್ತು ವೇಗೇನ ವಿವೇಶ ಸ ಮಹಾಬಿಲಂ || 4.10.16 ||

ತಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ವಿದಿತ್ವಾ ತು ಸುಘೋರಂ ಸುಮಹದ್ವಿಲಂ |
ಅಯಮುಕ್ತೋಽಥ ಮೇ ಭ್ರಾತಾ ಮಯಾ ತು ಕ್ರೂರದರ್ಶನಃ || 4.10.17 ||

ಅಹತ್ವಾ ನಾಸ್ತಿ ಮೇ ಶಕ್ತಿಃ ಪ್ರತಿಗಂತುಮಿತಃ ಪುರೀಂ |
ಬಿಲದ್ವಾರಿ ಪ್ರತೀಕ್ಷ್ಯ ತ್ವಂ ಯಾವದೇನಂ ನಿಹನ್ಮ್ಯಹಂ || 4.10.18 ||

ಸ್ಥಿತೋಽಯಮಿತಿ ಮತ್ವಾಹಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟಸ್ತು ದುರಾಸದಂ |
ತಂ ಮೇ ಮಾರ್ಗಯತಸ್ತತ್ರ ಗತಃ ಸಂವತ್ಸರಸ್ತದಾ || 4.10.19 ||

ಸ ತು ದೃಷ್ಟೋ ಮಯಾ ಶತ್ರುರನಿವೇದಾದ್ ಭಯಾವಹಃ |
ನಿಹತಶ್ಚ ಮಯಾ ಸದ್ಯಃ ಸ ಸರ್ವೈಃ ಸಹ ಬಂಧುಭಿಃ || 4.10.20 ||

ತಸ್ಯಾಸ್ಯಾತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತೇನ ರುಧಿರೌಘೇಣ ತದ್ವಿಲಂ |
ಪೂರ್ಣಮಾಸೀದ್ ದುರಾಕ್ರಾಮಂ ಸ್ತನತಸ್ತಸ್ಯ ಭೂತಲೇ || 4.10.21 ||

ಸೂದಯಿತ್ವಾ ತು ತಂ ಶತ್ರುಂ ವಿಕ್ರಾಂತಂ ತಮಹಂ ಸುಖಂ |
ನಿಷ್ಕ್ರಾಮಂ ನೈವ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಬಿಲಸ್ಯ ಪಿಹಿತಂ ಮುಖಂ || 4.10.22 ||

ವಿಕ್ರೋಶಮಾನಸ್ಯ ತು ಮೇ ಸುಗ್ರೀವೇತಿ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ಯತಃ ಪ್ರತಿವಚೋ ನಾಸ್ತಿ ತತೋಽಹಂ ಭೃಶದುಃಖಿತಃ || 4.10.23 ||

ಪಾದಪ್ರಹಾರೈಸ್ತು ಮಯಾ ಬಹುಭಿಃ ಪರಿಪಾತಿತಂ |
ತತೋಽಹಂ ತೇನ ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಪಥಾ ಪುರಮುಪಾಗತಃ || 4.10.24 ||

ತತ್ರಾನೇನಾಸ್ಮಿ ಸಂರುದ್ಧೋ ರಾಜ್ಯಂ ಮೃಗಯತಾಽಽತ್ಮನಃ |
ಸುಗ್ರೀವೇಣ ನೃಶಂಸೇನ ವಿಸ್ಮೃತ್ಯ ಭ್ರಾತೃಸೌಹೃದಂ || 4.10.25 ||

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ಮಾಂ ತತ್ರ ವಸ್ತ್ರೇಣೈಕೇನ ವಾನರಃ |
ತದಾ ನಿರ್ವಾಸಯಾಮಾಸ ವಾಲೀ ವಿಗತಸಾಧ್ವಸಃ || 4.10.26 ||

ತೇನಾಹಮಪವಿದ್ಧಶ್ಚ ಹೃತದಾರಶ್ಚ ರಾಘವ |
ತದ್ಭಯಾಚ್ಚ ಮಹೀಂ ಸರ್ವಾಂ ಕ್ರಾಂತವಾನ್ ಸವನಾರ್ಣವಾಂ || 4.10.27 ||

ಮಿಷ್ಯಮೂಕಂ ಗಿರಿವರಂ ಭಾರ್ಯಾಹರಣದುಃಖಿತಃ |
ಪ್ರವಿಷ್ಟೋಽಸ್ಮಿ ದುರಾಧರ್ಷಂ ವಾಲಿನಃ ಕಾರಣಾಂತರೇ || 4.10.28 ||

ಏತತ್ತೇ ಸರ್ವಮಾಖ್ಯಾತಂ ವೈರಾನುಕಥನಂ ಮಹತ್ |
ಅನಾಗಸಾ ಮಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ವ್ಯಸನಂ ಪಶ್ಯ ರಾಘವ || 4.10.29 ||

ವಾಲಿನಶ್ಚ ಭಯಾತ್ ತಸ್ಯ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾಪಹ |
ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ ಮೇ ವೀರ ಪ್ರಸಾದಂ ತಸ್ಯ ನಿಗ್ರಹಾತ್ || 4.10.30 ||

ಏವಮುಕ್ತಃ ಸ ತೇಜಸ್ವೀ ಧರ್ಮಜ್ಞೋ ಧರ್ಮಸಂಹಿತಂ |
ವಚನಂ ವಕ್ತುಮಾರೇಭೇ ಸುಗ್ರೀವಂ ಪ್ರಹಸನ್ನಿವ || 4.10.31 ||

ಅಮೋಘಾಃ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶಾ ನಿಶಿತಾ ಮೇ ಶರಾ ಇಮೇ |
ತಸ್ಮಿನ್ ವಾಲಿನಿ ದುರ್ವೃತ್ತೇ ಪತಿಷ್ಯಂತಿ ರುಷಾನ್ವಿತಾಃ || 4.10.32 ||

ಯಾವತ್ ತಂ ನಹಿ ಪಶ್ಯೇಯಂ ತವ ಭಾರ್ಯಾಪಹಾರಿಣಂ |
ತಾವತ್ ಸ ಜೀವೇತ್ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ವಾಲೀ ಚಾರಿತ್ರದೂಷಕಃ || 4.10.33 ||

ಆತ್ಮಾನುಮಾನಾತ್ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಮಗ್ನಸ್ತ್ವಂ ಶೋಕಸಾಗರೇ |
ತ್ವಾಮಹಂ ತಾರಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಬಾಧಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ಪುಷ್ಕಲಂ || 4.10.34 ||

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹರ್ಷಪೌರುಷವರ್ಧನಂ |
ಸುಗ್ರೀವಃ ಪರಮಪ್ರೀತಃ ಸುಮಹದ್ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ || 4.10.35 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ||